

DÁLE SE ZVYŠUJE PODÍL OBČANŮ, KTEŘÍ POVAŽUJÍ DISKRIMINACI V NAŠÍ ZEMI ZA VELKÝ PROBLÉM.

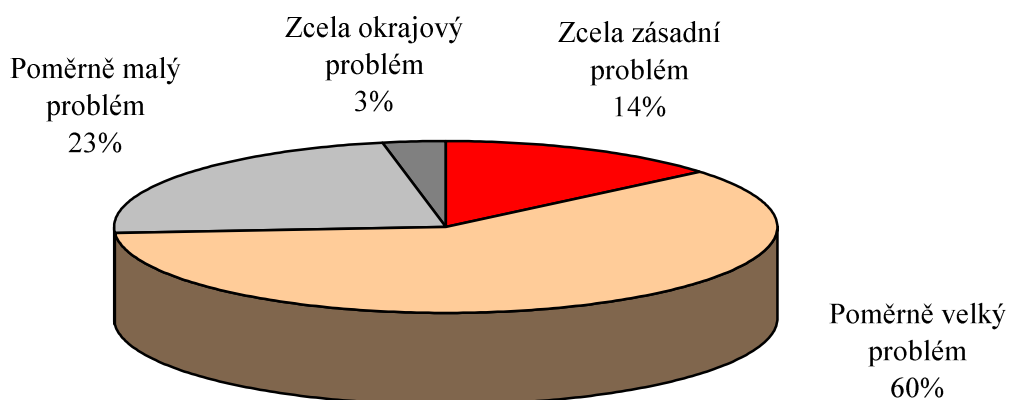
Tři čtvrtiny veřejnosti (74 %) považují diskriminaci u nás za velký problém. Tento názor ve veřejném mínění stále mírně posiluje. Téměř polovina občanů (48 %) se domnívá, že diskriminace u nás v posledních letech přibývá. Za nejzávažnější typ diskriminace lidé nejčastěji považují znevýhodňování podle věku (44 %) a diskriminaci podle rasy a národnosti (21 %).

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 20. až 27. května 2014. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1093 respondentů.

Jedním z témat, kterým se věnoval květnový výzkum STEM, byla problematika diskriminace v naší společnosti, tedy záměrného znevýhodňování některých skupin obyvatel.

Tříčtvrtinová většina veřejnosti považuje diskriminaci v naší zemi za poměrně velký nebo zcela zásadní problém. Za poměrně malý nebo okrajový problém diskriminaci označuje pouze čtvrtina občanů.

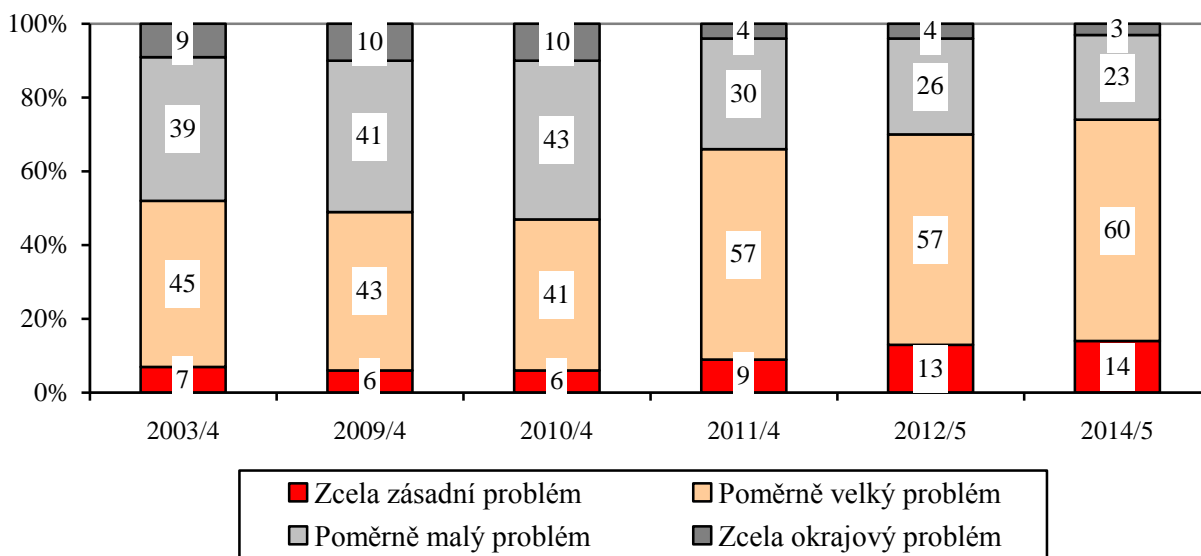
*„Jak velký problém představuje podle Vašeho názoru diskriminace v naší zemi?
Řekl(a) byste, že to je:“*

Pramen: STEM, Trendy 2014/5, 1093 respondentů

Z časové řady STEM od roku 2003 je zřejmé, že ve vnímání diskriminace v naší společnosti došlo k výrazné změně. V roce 2003 a dále v letech 2009 a 2010 považovala diskriminaci za závažný problém zhruba polovina veřejnosti. Od roku 2011 se však podíl názorů, že diskriminace je velkým problémem, stále postupně zvyšuje, nyní až k hranici tříčtvrtinové většiny.

„Jak velký problém představuje podle Vašeho názoru diskriminace v naší zemi?
Řekl(a) byste, že to je:“

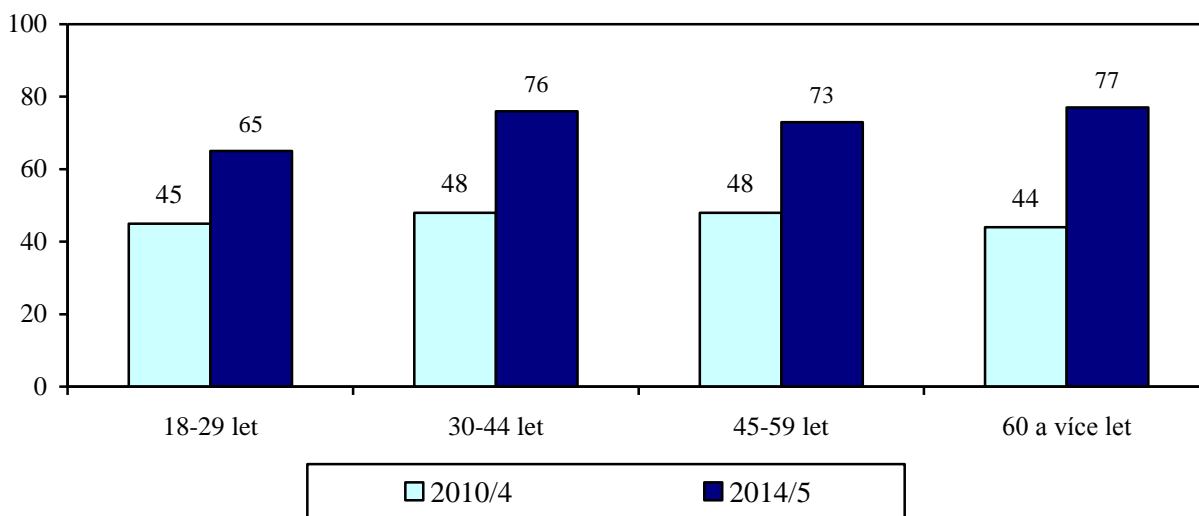

Pramen: STEM, Trendy 2003 – 2014

Mírně nižší podíl těch, kteří diskriminaci považují za velký problém, je mezi muži, mladými lidmi (do 30 let), vysokoškolsky vzdělanými občany a lidmi hlásícími se k politické pravici. Z časového srovnání dále vyplývá, že ke zvýšení míry závažnosti diskriminace u nás došlo vyrovnaně ve všech sociodemografických skupinách obyvatel. Pouze v případě věkových kategorií se nejvíce zvýšil podíl těch, kteří diskriminaci označují za závažný problém, mezi lidmi staršími 60 let, nejméně mezi lidmi mladšími 30 let.

„Jak velký problém představuje podle Vašeho názoru diskriminace v naší zemi?
Řekl(a) byste, že to je:“

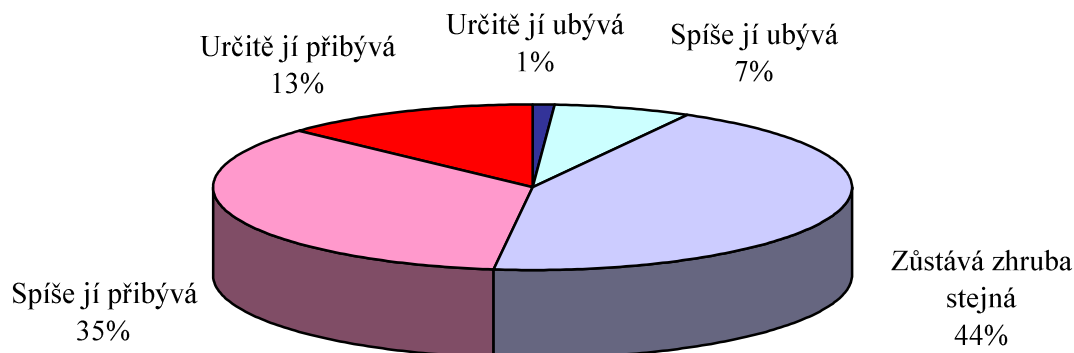
Podle věku (součet podílu odpovědí „zcela zásadní problém“ a „poměrně velký problém“)

Pramen: STEM, Trendy 4/2010, 5/2014

S odpověďmi na otázku zjišťující závažnost problému diskriminace u nás velmi úzce souvisí názor veřejnosti, zda se v posledních deseti letech mění míra diskriminace v naší zemi. Zhruba polovina lidí (48 %) se domnívá, že diskriminace v naší zemi v posledních deseti letech přibývá. Mírně nižší podíl občanů (44 %) si myslí, že se v této oblasti situace nemění. Jen necelá desetina populace se přiklání k názoru, že diskriminace v naší zemi ubývá.

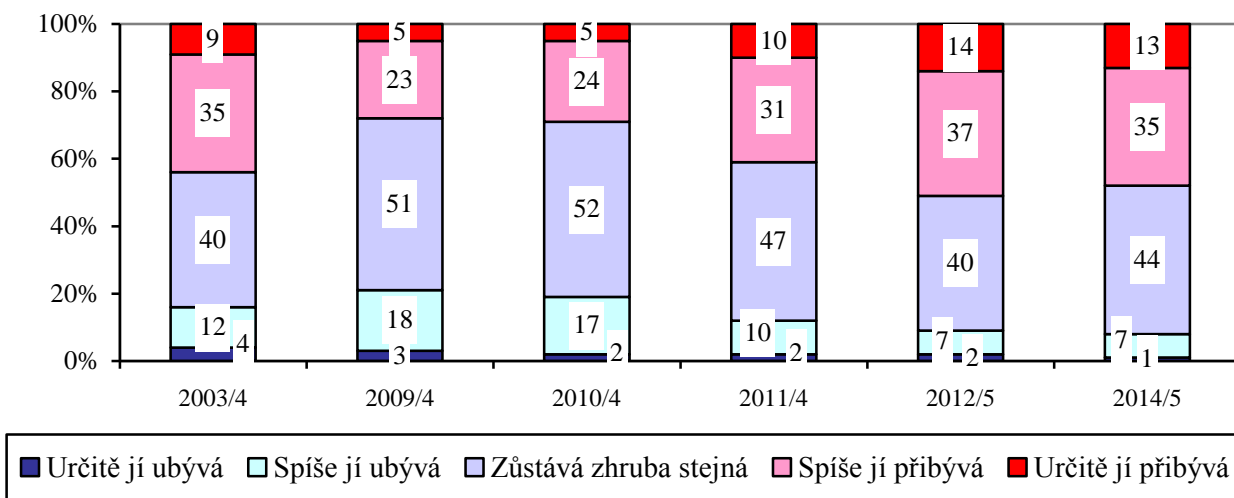
„Když se zamyslíte nad vývojem situace v naší zemi v posledních deseti letech, řekl(a) byste, že diskriminace u nás celkově ubývá, zůstává zhruba stejná nebo jí naopak přibývá?“

Pramen: STEM, Trendy 2014/5, 1093 respondentů

Z časové řady k této otázce vyplývá, že v letech 2011 a 2012 se výrazně zvýšil podíl odpovědí, že diskriminace spíše nebo určitě přibývá. V roce 2012 byl dokonce podíl těchto odpovědí vyšší než podíl odpovědí, že se situace nemění. Aktuální výzkum už další zvyšování vysloveně negativního hodnocení vývoje v oblasti diskriminace neukázal, přesto je stále mírně vyšší podíl těch, kteří si myslí, že diskriminace přibývá, než podíl těch, kteří považují situaci v této oblasti za neměnnou.

„Když se zamyslíte nad vývojem situace v naší zemi v posledních deseti letech, řekl(a) byste, že diskriminace u nás celkově ubývá, zůstává zhruba stejná nebo jí naopak přibývá?“

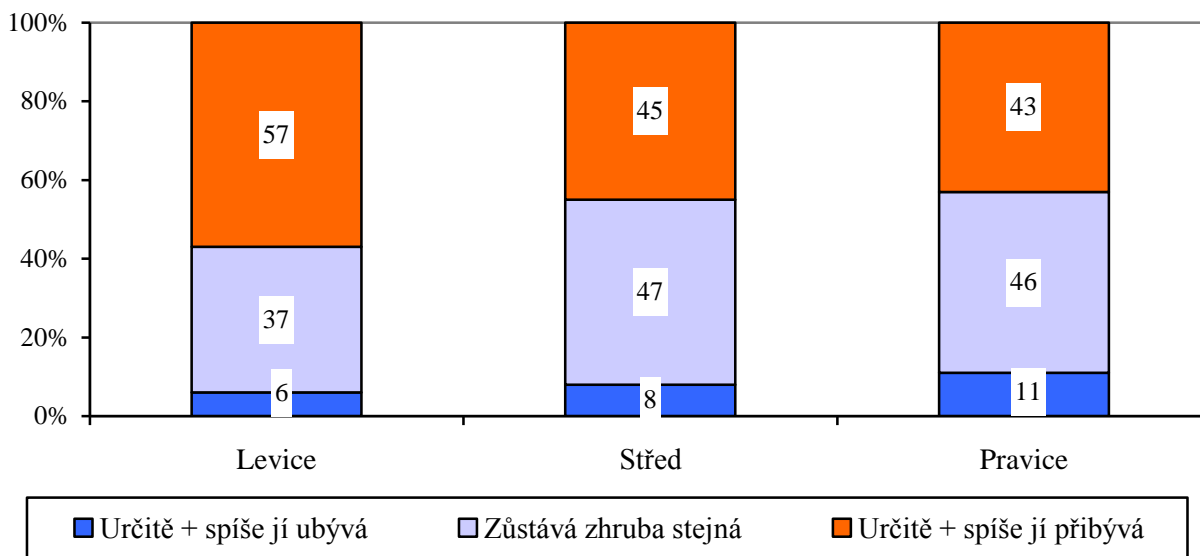

Pramen: STEM, Trendy 2003-2014

Názor, že diskriminace u nás přibývá, je významně častější mezi lidmi, kteří se řadí do dolní společenské vrstvy (55 %), mezi občany ze špatně finančně a majetkově zajištěných domácností (58 %) a dále také mezi lidmi levicově orientovanými (57 %).

„Když se zamyslíte nad vývojem situace v naší zemi v posledních deseti letech, řekl(a) byste, že diskriminace u nás celkově ubývá, zůstává zhruba stejná nebo jí naopak přibývá?“

Rozdíly v závislosti na politické orientaci

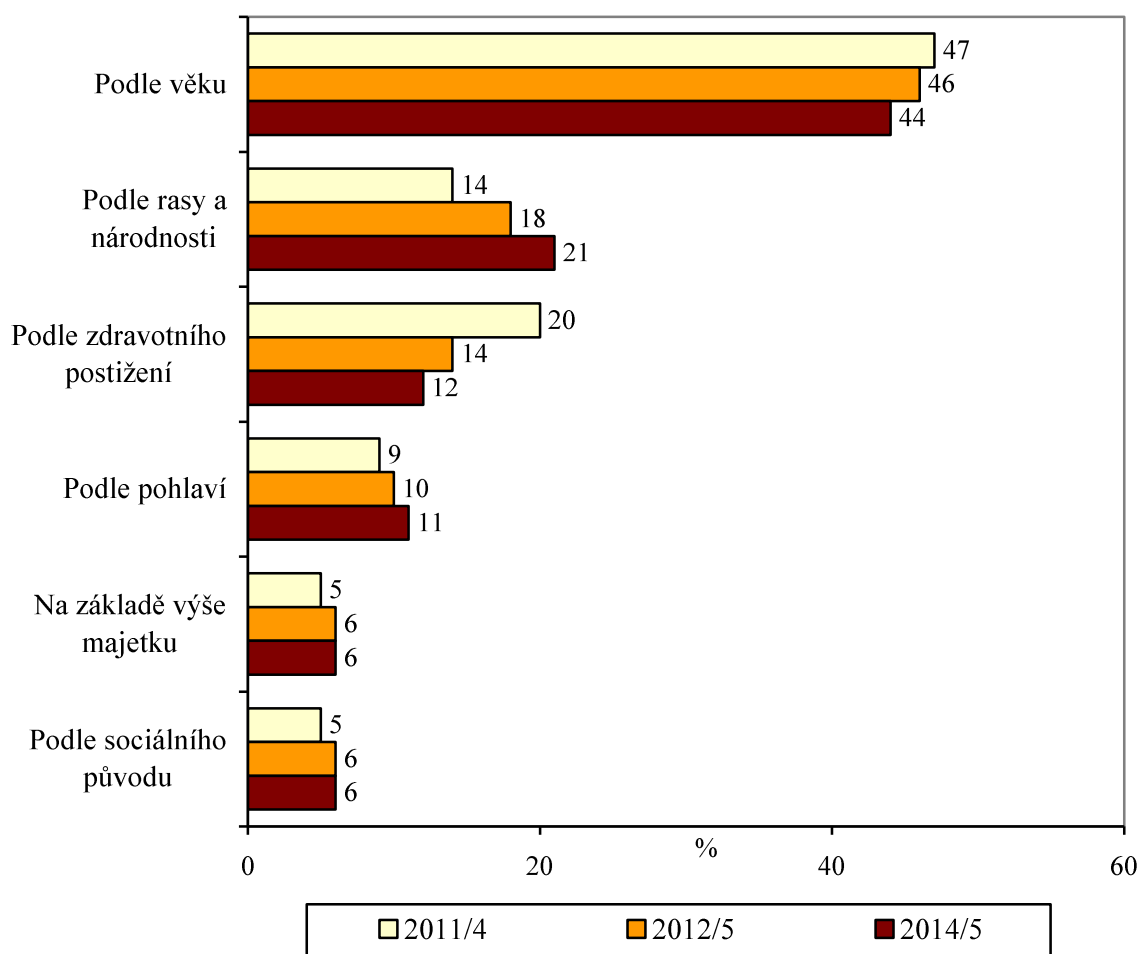

Pramen: STEM, Trendy 2014/5, 1093 respondentů

Za nejzávažnější způsob diskriminace v naší společnosti považují více než dvě pětiny občanů (44 %) znevýhodňování podle věku. Pětina lidí (21 %) označuje za nejzávažnější diskriminaci podle rasy a národnosti. Téměř shodný podíl občanů největší problém vidí ve znevýhodňování na základě zdravotního postižení (12 %) nebo v diskriminaci podle pohlaví (11 %). Nejméně často je za nejzávažnější považována diskriminace podle výše majetku a podle sociálního původu (ovšem kdybychom odpovědi týkající se obou těchto typů sociálně-ekonomické diskriminace sečetli, její závažnost by byla stejná jako u diskriminace podle zdravotního postižení nebo podle pohlaví).

Z porovnání s průzkumy v letech 2011 a 2012 vyplývá, že se postupně snižuje podíl odpovědí, že nejzávažnější je diskriminace podle věku, a také podíl odpovědí ve prospěch diskriminace podle zdravotního postižení. Naopak se zvyšuje zastoupení diskriminace podle rasy a národnosti. Takže zatímco v roce 2011 bylo druhou nejčastěji uváděnou nejzávažnější podobou diskriminace znevýhodňování na základě zdravotního postižení, aktuálně je jasně na „druhém místě“ diskriminace rasová a národnostní.

„Který typ diskriminace je v naší společnosti podle Vás nejzávažnější?“

Pramen: STEM, Trendy 4/2011, 5/2012, 5/2014

Rozdíly v tom, na jaký typ diskriminace kladou větší důraz jednotlivé skupiny obyvatel, jsou vesměs logické:

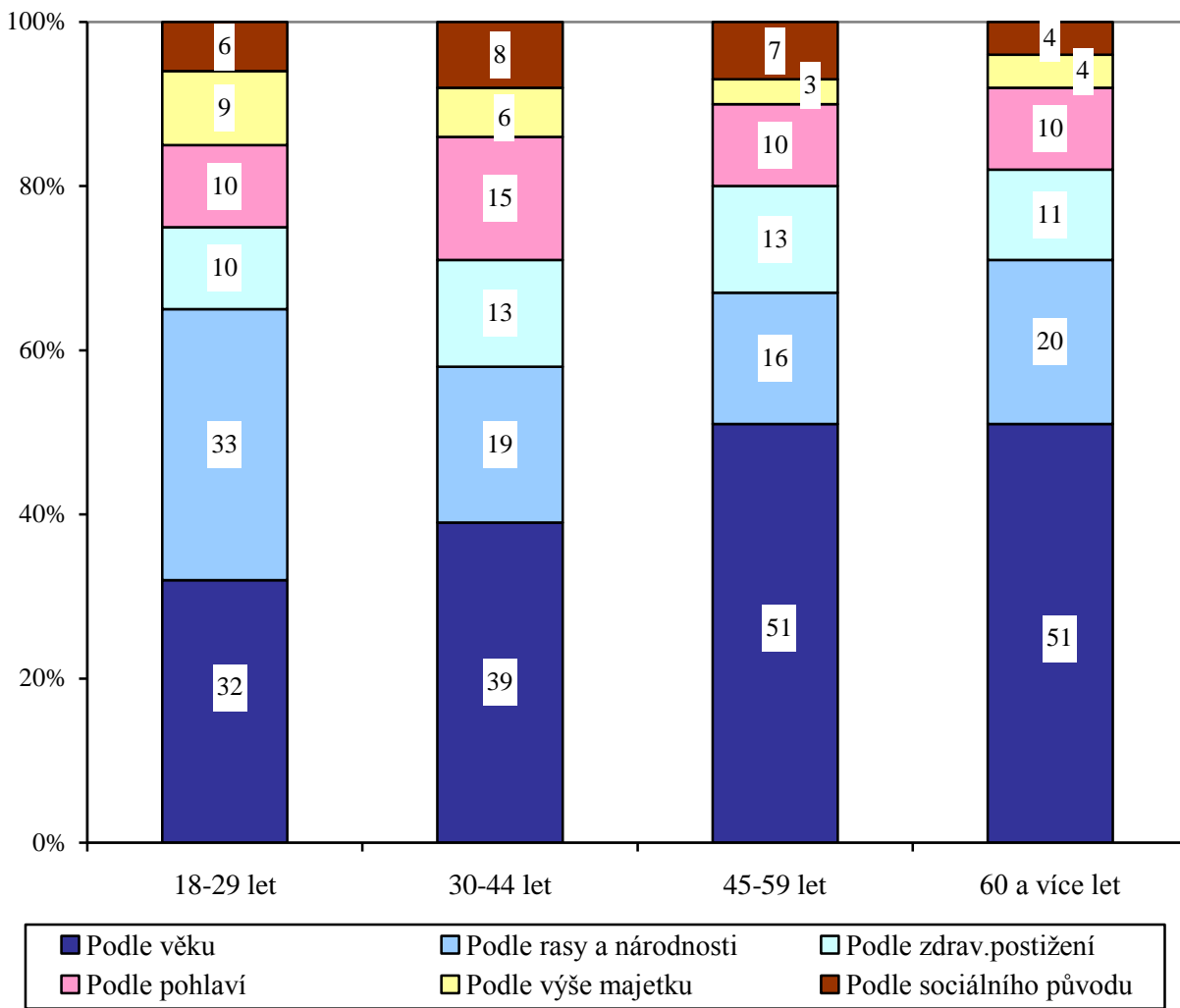
- diskriminaci podle věku častěji za nejzávažnější považují lidé starší 45 let (51 %),
- diskriminaci podle rasy a národnosti akcentují mladí do 30 let (33 %), což znamená, že mezi mladými lidmi je vyrovnaný podíl těch, kteří za nejzávažnější považují diskriminaci podle věku, a těch, kteří vyzdvihují právě diskriminaci podle rasy a národnosti,
- diskriminaci podle pohlaví častěji uvádějí ženy (15 % - ovšem ani zdaleka to neznamená, že by u nich tento typ diskriminace dominoval, ženy stejně jako muži nejčastěji uvádějí diskriminaci podle věku).

Mezi lidmi, kteří považují diskriminaci za velký společenský problém, a mezi těmi, kteří se domnívají, že u nás v poslední době diskriminace přibývá, je mírně vyšší podíl těch, kteří za

nejzávažnější považují diskriminaci na základě věku. Ovšem různé hodnocení závažnosti diskriminace neovlivňuje celkové pořadí typů diskriminace podle jejich závažnosti.

„Který typ diskriminace je v naší společnosti podle Vás nejzávažnější?“

Rozdíly v závislosti na věku

Pramen: STEM, Trendy 2014/5, 1093 respondentů